

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 147 IR 157 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1812(2)“ PROJEKTO
(toliau – Nutarimo projektas)
(Nr. 15-0137-02-IS) (TAIS Nr. 15-8469(2))**

2015-08-20 Nr. NV-2717
Vilnius

1. **Projekto rengėjas** – Teisingumo ministerija.
2. **Projekto tikslas, esmė** – Nutarimo projektu *siūloma nepritarti* Seimo narės Giedrės Purvaneckienės (kartu su Seimo nariais A. Lydeka, J. Sabatausku ir kt.) pateiktam Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 147 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-1812 (2) (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma detaliau reglamentuoti prekybos žmonėmis ir vaiko pirkimo ar pardavimo atvejus, įrašant į šių nusikalstamų veikų sudėtį fiktyvios ar priverstinės santuokos sudarymą. Siūloma nepritarti Įstatymo projektui dėl šių priežasčių:
 - 2012 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) pakeitimais BK 147 ir 157 straipsnių nuostatos buvo papildytos nauju subjektyviosios pusės požymiu, t. y. prekyba žmonėmis, įskaitant ir prekybą vaikais, pradėta sieti su bet koku žmogaus išnaudojimo tikslu, į kurį patenka tiek fiktyvios, tiek priverstinės santuokos sudarymas, todėl Įstatymo projekte siūlomas pakeitimas yra perteklinis;
 - Įstatymo projekte pateiktas siūlymas vertintinas kaip pernelyg detalus ir kazuistinis pavojingų veiksmų kriminalizavimas;
 - fiktyvios santuokos sudarymas gali užtraukti administracinę atsakomybę už pagalbą neteisėtu būdu užsieniečiui gauti dokumentą, patvirtinantį teisę būti ar gyventi Lietuvos Respublikoje (Administracinių teisės pažeidimų kodekso 206⁵ straipsnis, nuo 2016-04-01 Administracinių nusižengimų kodekso 541 straipsnis).
3. **Derinimas** – Nutarimo projektas svarstytas 2015 m. rugpjūčio 18 d. ministerijų atstovų (viceministrų, kanclerių) pasitarime. Teikiamas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas patikslintas projektas.
4. **Dalykinio ir teisinio vertinimo išvada**

Įvertinę patikslinto Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime, tačiau siūlome Nutarimo projektą patikslinti teisės technikos aspektu:

 1. Pakartotinai siūlome atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2015-08-05 pažymos Nr.2527 4 dalyje pateiktą 3 pastabą. Be to, Nutarimo projekto 1 punkte įrašytinas visas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 147, 147¹, 157, 303 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo ir kodekso papildymo 147² straipsniu įstatymo pavadinimas, t. y. su žodžiais „Lietuvos Respublikos“ (Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 15 punktas).
 2. Nutarimo projekto 1 punkte vietoj neapibrėžtos ir nekonkrečios nuostatos „plačiąja prasme“ siūlytina įrašyti šią nuostatą detalizuojantį teiginį, pavyzdžiui, nuostatą „įskaitant vaiko pirkimą ir pardavimą“ arba „įskaitant prekybą vaikais“ ar kt., kad būtų atskleistas šios nuostatos turinys.
 3. Nutarimo projekto 1 punkto antrojoje pastraipoje tikslintinas jau Nutarimo projekto antrojoje pastraipoje įvestas trumpinys „Įstatymo projektas“.

Teikiamas Nutarimo projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Tatjana Knyzienė, 8 706 63 862, el. p. t.knyziene@lr.lt

Aleksandr Radčenko

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2015-08-19 Nr. (1.5.) AT-1161

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 147 IR 157 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1812(2)“ PROJEKTO

Teisingumo ministerija, įvertinusi ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) 2015 m. rugpjūčio 18 d. pasitarime pateiktus Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, parengė ir teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 147 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1812(2)“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siūloma nepritarti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 147 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-1812(2).

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 16 d. nutarimo Nr. 1276 redakcija), 3 punktu, kuriame reglamentuojama, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol neregamentuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, nutarimo projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje. Konsultavimasis su visuomene organizuojamas nutarimo projektą skelbiant Teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimo projektas atitinka Šešioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51.

Nutarimo projektas nederintas su kitomis institucijomis, kadangi jis iš esmės susijęs su Teisingumo ministerijos kompetencija.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Administracinės ir baudžiamosios justicijos departamentas (direktorė Simona Mesonienė, tel. 8 5 266

2873, el. p. simona.mesoniene@tm.lt), Baudžiamosios justicijos skyriaus vedėjas Marius Rakštelis,
tel. 8 5 266 2874, el. p. marius.rakstelis@tm.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Marius Rakštelis, (8 5) 266 2874, el. p. marius.rakstelis@tm.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 147 IR 157 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1812(2)

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2015 m. birželio 26 d. sprendimo Nr. SV-S-1123 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 6 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Nepritarti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – Baudžiamasis kodeksas) 147 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-1812(2) (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. 2012 m. birželio 30 d. Baudžiamojo kodekso 147, 147¹, 157, 303 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo ir kodekso papildymo 147² straipsniu įstatymu Baudžiamojo kodekso 147 ir 157 straipsnių nuostatos buvo papildytos nauju subjektyviosios pusės požymiu, t. y. prekyba žmonėmis (plačiąja prasme) pradėta sieti su bet koku žmogaus išnaudojimo tikslu, kuriam priskirtinas tiek fiktyvios, tiek priverstinės santuokos sudarymas. Toks pakeitimas įvestas, be kita ko, siekiant ne tik suderinti Baudžiamojo kodekso 147 ir 157 straipsnių nuostatas su tarptautinių teisės aktų reikalavimais, bet taip pat siekiant išvengti ir galimų naujų baudžiamojo įstatymo pakeitimų ateityje. Atkreiptinas dėmesys, kad kodifikuojant teisės normas siekiama išvengti detalios kazuistikos. Detali kazuistika visada palieka nemažai pavojingų veikų nereglamentuotų, nes baudžiamajame įstatyme neįmanoma numatyti visų galimų gyvenimo atvejų ir situacijų ir nustatyti už tai baudžiamąją atsakomybę. Įstatymo projekte pateiktas siūlymas vis detaliau reglamentuoti prekybos žmonėmis atvejus, plečiant subjektyviąją nusikalstamų veikų sudėtį, vertintinas kaip pernelyg detalus ir kazuistinis pavojingų veiksmų kriminalizavimas. Prekiaujant žmonėmis neteisėtai disponuojama kitu žmogumi – jis parduodamas ar kitaip perleidžiamas, perkamas ar kitaip įgyjamas, verbuojamas, gabenamas ar laikomas nelaisvėje, t. y. su žmogumi elgiamasi kaip su preke, daiktu. Nukentėjęs asmuo patenka ar jau yra faktinėje kaltininko kontrolėje, taip siekiant šią nukentėjusiojo asmens priklausomybę panaudoti, pavyzdžiui, prostitucijai, pornografijai ar kitiems išnaudojimo tikslams.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pažymėtina, kad įstatymo projekte siūlomas pakeitimas yra perteklinis, nes fiktyvios ar priverstinės santuokos siekis prekybos žmonėmis sudėtyje patenka į išnaudojimo kitais tikslais terminą.

2. Kartu pabrėžtina ir tai, kad, vadovaujantis galiojančio teisinio reguliavimo nuostatomis, fiktyvios santuokos sudarymas gali užtraukti administracinę atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 206⁵ straipsnį už pagalbą neteisėtu būdu užsieniečiui gauti

2016 m. balandžio 1 d. įsigaliosiančiame Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 541 straipsnyje).

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Teisingumo ministro pavaduotojas
ir baudžiamojo proceso departamento
Baudžiamojo proceso skyriaus vedėjas
M. K. R. 2015-08-18

Teisingumo ministras
Juozas Bernatonių
Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

**SPRENDIMAS
DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ**

2015 m. birželio 26 d. Nr. SV-S-1123
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo 2015 m. birželio 6 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-259, 2015 m. birželio 18 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-261, 2015 m. birželio 23 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-262 ir į Seimo Biudžeto ir finansų, Socialinių reikalų ir darbo, Sveikatos reikalų ir Teisės ir teisėtvarkos komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

1. Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIP-3624.
2. Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 9 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1393.
3. Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-1766.
4. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 100 ir 124 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1767.
5. Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1768.
- ✓ 6. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 147 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1812(2).
7. Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2107.
8. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2391.
9. Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2395.

10. Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 6, 9, 11, 12, 15, 20, 28, 39 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 11¹, 11² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-2472.

11. Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo Nr. IX-1737 150 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2473.

12. Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2767(2).

13. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4, 5, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3107.

14. Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 4, 5, 8, 16, 18¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3108.

15. Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 2, 3, 4, 5, 6, 8 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3109.

16. Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3110.

17. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3111.

18. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 285 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3116.

19. Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 186 ir 188²⁰ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3117.

20. Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3166.

21. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3192.

22. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3304.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 147 IR 157 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Pastaraisiais metais sparčiai plinta naujos formos prekybos žmonėmis atvejų – priverstinės ar fiktyvios santuokos tikslais. Apie šį pavojų buvo diskutuota įvairiose konferencijose, pvz., 2013 m. spalio 18 d. Seimo Konferencijų salėje vykusioje konferencijoje „Tiriant prekybos žmonėmis ir interneto sąsajas: kibernetinė erdvė prevencijai – ne verbavimui“, skirtoje ES kovos su prekyba žmonėmis dienai paminėti, bei 2014 m. gegužės 7 d. Mykolo Romerio universitete konferencijoje „Prekyba žmonėmis – teisinio reguliavimo problematika Lietuvoje“. Pataisų rengimą paskatino diskusijos su NVO dirbančiomis su prekybos žmonėmis aukomis atstovais ir prokurore, kuri vedė ir laimėjo teisme šio pobūdžio bylą.

Priverstinės ar fiktyvios santuokų registravimo tikslas – neteisėtai įgyti Europos Sąjungos šalių narių pilietybę. Dažnai asmenų verbavimas prasideda abipusiu susitarimu, todėl ne visuomet pareigūnai atpažįsta prekybos žmonėmis atvejus. Tik vėlesnėse šio proceso stadijose pasireiškia tie patys nusikaltimo požymiai (pirkimas, pardavimas, žmogaus laikymas nelaisvėje panaudojant fizinį smurtą ar grasinimus arba kitas atėmimas galimybės priešintis ir kt.), kaip ir prekybos išnaudojimui vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai ar kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti.

Priverstinių ar fiktyvių santuokų įrašymas prie prekybos žmonėmis tikslų padėtų pareigūnams atpažinti šį nusikaltimą bei atbaidytų prekeivius žmonėmis nuo šios prekybos formos.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Projektą inicijavo ir rengė Seimo narė dr. Giedrė Purvaneckienė, teisininkas Artūras Rudomanskis. Projektui pasiūlymus ir pastabas teikė projektą pasirašantys Seimo nariai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Fiktyvios ar priverstinės santuokos, jeigu jos sudarytos Lietuvoje, gali būti pripažintos negaliojančiomis pagal vieno iš sutuoktinių arba prokuroro ieškinį (Civilinio kodekso 3.39 straipsnis). Tačiau įstatymuose nėra detalizuota nusikalstamos veikos forma – prekybos žmonėmis fiktyvios ar priverstinės santuokos sudarymo tikslu.

8

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Detalizuojant LR Baudžiamajame kodekse prekybos žmonėmis tikslus – priverstinei ar fiktyviai santuokai sudaryti, norima sustiprinti prevenciją, siekiant užkardyti prekybą žmonėmis. Tokiu būdu, kad nusikaltimą planuojantys asmenys aiškiai suvoktų, jog tokiai veikai taikytina griežta atsakomybė kaip numatyta BK 147 ir 157 straipsniuose. Taip pat šis detalizavimas padėtų pareigūnams atpažinti nusikalstamą veiką.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Kadangi teisinis reguliavimas nėra keičiamas iš esmės, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15 straipsnio 1 dalimi, Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Sprendimų projektų poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, 3 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas.

Priėmus projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Projektas pagerins kriminogeninę situaciją, nes jo tikslas – taikyti atsakomybę už prekybą žmonėmis priverstinės ar fiktyvios santuokos tikslais. Detalizuotas atsakomybės įvedimas, būtų kaip pirminė, prevencinė atgrasymo priemonė nutraukti arba nepradėti tokio pobūdžio nusikalstamą veiką.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Projektas nesusijęs su įtaka teisėto verslo sąlygoms ir jo plėtra.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, teisės aktų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projekto nuostatos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti.

Priėmus įstatymą, įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant projektą buvo konsultuojamasi su specialistais iš nevyriausybinų organizacijų, kurios dirba su prekybos žmonėmis aukomis, teisininkais. Seimo parlamentinės grupės „Parlamentarai prieš prekybą žmonėmis“ susitikimo vykusio 2014-04-08 metu konsultuotasi su grupės nariais ir Policijos generalinio komisaro pavaduotoju Edvardu Šileriu bei Lietuvos kriminalinės policijos biuro Sunkių nusikaltimų tyrimo valdybos viršininku Audriumi Valeika. Susitikimo metu įvardinta, kad pataisa situacijos tikrai nepablogins, o bus gera prevencinė priemonė.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Nėra.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia

Seimo nariai:

Giedrė Purvaneckienė

Arminas Lydeka

Julius Sabatauskas

Ona Valiukevičiūtė

Leonard Talmont

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 147 IR 157 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 147 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 147 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tas, kas pardavė, pirkė, kitaip perleido ar įgijo, verbavo, gabeno ar laikė nelaisvėje žmogų panaudodamas fizinį smurtą ar grasinimus arba kitaip atimdamas galimybę priešintis, arba pasinaudodamas nukentėjusio asmens priklausomumu ar pažeidžiamumu, arba panaudodamas apgaulę, arba priimdamas ar sumokėdamas pinigus, arba gaudamas ar suteikdamas kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja nukentėjusį asmenį, jeigu kaltininkas žinojo arba siekė, kad nukentėjęs asmuo, nesvarbu, ar jis sutiko, būtų išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai ar kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei ar fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti arba kitais išnaudojimo tikslais,
baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki dešimties metų.“

2 straipsnis. 157 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 157 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tas, kas siūlė pirkti, kitaip įgyti, pardavė, pirkė, kitaip perleido, įgijo, verbavo, gabeno arba laikė nelaisvėje vaiką žinodamas ar siekdamas, kad, neatsižvelgiant į vaiko sutikimą, jis būtų neteisėtai įvaikintas, išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai, kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei ar fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti arba kitiems išnaudojimo tikslams,
baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dvylikos metų.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai:

Giedrė Purvaneckienė

12

Arminas Lydeka
Julius Sabatauskas
Ona Valiukevičiūtė
Leonard Talmont

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 147 IR 157 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2015 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 147 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 147 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tas, kas pardavė, pirkė, kitaip perleido ar įgijo, verbavo, gabeno ar laikė nelaisvėje žmogų panaudodamas fizinį smurtą ar grasinimus arba kitaip atimdamas galimybę priešintis, arba pasinaudodamas nukentėjusio asmens priklausomumu ar pažeidžiamumu, arba panaudodamas apgaulę, arba priimdamas ar sumokėdamas pinigus, arba gaudamas ar suteikdamas kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja nukentėjusį asmenį, jeigu kaltininkas žinojo arba siekė, kad nukentėjęs asmuo, nesvarbu, ar jis sutiko, būtų išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai ar kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, **priverstinei ar fiktyviai santuokai**, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti arba kitais išnaudojimo tikslais,

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki dešimties metų.“

2 straipsnis. 157 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 157 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tas, kas siūlė pirkti, kitaip įgyti, pardavė, pirkė, kitaip perleido, įgijo, verbavo, gabeno arba laikė nelaisvėje vaiką žinodamas ar siekdamas, kad, neatsižvelgiant į vaiko sutikimą, jis būtų neteisėtai įvaikintas, išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai, kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, **priverstinei ar fiktyviai santuokai**, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti arba kitiems išnaudojimo tikslams,

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dvylikos metų.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai:

Giedrė Purvaneckienė

Arminas Lydeka

Julius Sabatauskas

Ona Valiukevičiūtė

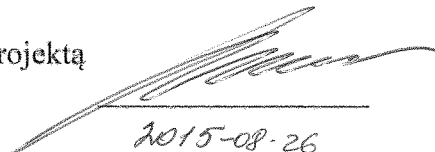
Leonard Talmont

28

Vėluojama pateikti
Seimui!

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2015-08-26Dėl Baudžiamojo kodekso 147 ir 157 str. pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1812(2)
(Nr. 15-0137-01-IS) (15-8469)⁽²⁾)

Pranešėjas: teisingumo ministras J. Bernatoniš

Dalyvauja: TM baudžiamosios justicijos skyriaus vyr. specialistas T. Žėkas

Klausimo kuratorius:

Posėdžių rengimo skyriaus patarėja

E. Karaliūtė

 2015-08-13

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2015-08-18</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Patvirtinti TM atnaujinami į TD portalo 2. Patvirtinti projekto mentorių Vyriausybės monistai B dalyje (2015-08-13)</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p> <p>patvirtinti patvirtinti projektai Nr. 2 J.M.K. 2015-08-21</p>

4B

SUREDAGUOTA

pie 9 teikimo
(LEVP)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 147 IR
157 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1812(2)____ Nr. ____
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2015 m. birželio 26 d. sprendimo Nr. SV-S-1123 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 6 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 147 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-1812(2) (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 147, 147¹, 157, 303 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo ir Kodekso papildymo 147² straipsniu įstatymu Nr. XI-2198 Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – Baudžiamasis kodeksas) 147 ir 157 straipsnių nuostatos buvo papildytos nauju subjektyviosios pusės požymiu, tai yra prekyba žmonėmis pradėta sieti su bet koku žmogaus išnaudojimo tikslu, kuriam priskirtinas tiek fiktyvios, tiek priverstinės santuokos sudarymas. Toks pakeitimas įvestas, be kita ko, siekiant ne tik suderinti Baudžiamojo kodekso 147 ir 157 straipsnių nuostatas su tarptautinių teisės aktų reikalavimais, bet ir išvengti galimų naujų baudžiamojo įstatymo pakeitimų ateityje. Būtina atkreipti dėmesį, kad kodifikuojant teisės normas siekiama išvengti pernelyg didelio detalumo, kuris visada palieka nemažai pavojingų veikų nereglamentuotų, nes baudžiamajame įstatyme neįmanoma numatyti visų galimų gyvenimo atvejų ir situacijų ir nustatyti už tai baudžiamąją atsakomybę. Įstatymo projekte pateiktas siūlymas vis detaliau reglamentuoti prekybos žmonėmis atvejus, plečiant subjektyviąją nusikalstamų veikų sudėtį, vertintinas kaip pernelyg detalus pavojingų veiksmų kriminalizavimas. Prekiaujant žmonėmis neteisėtai disponuojama kitu žmogumi – jis parduodamas ar kitaip perleidžiamas, perkamas ar kitaip įgyjamas, verbuojamas, gabenamas ar laikomas nelaisvėje, tai yra su žmogumi elgiamasi kaip su preke, daiktu. Nukentėjęs asmuo patenka į kaltininko kontrolę ar jau faktiškai jo kontroliuojamas, taip siekiant šią nukentėjusiojo asmens priklausomybę panaudoti, pavyzdžiui, prostitucijai, pornografijai ar kitiems išnaudojimo tikslams.

Taigi Įstatymo projekte siūlomas pakeitimas – perteklinis, nes fiktyvios ar priverstinės santuokos siekis prekybos žmonėmis sudėtyje patenka į išnaudojimo kitais tikslais terminą.

2. Kartu reikėtų pabrėžti ir tai, kad vadovaujantis galiojančio teisinio reguliavimo nuostatomis fiktyvios santuokos sudarymas gali užtraukti administracinę atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 206⁵ straipsnį už pagalbą

neteisėtu būdu užsieniečiui gauti dokumentą, patvirtinantį teisę būti ar gyventi Lietuvos Respublikoje (tokia pat nuostata įtvirtinta 2016 m. balandžio 1 d. įsigaliosiančiame Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 541 straipsnyje).

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš